

Poznámky do zošita:

Hudobný klasicizmus je hudobná tvorba veľkej časti 18. a začiatku 19. storočia. Predpokladom vzniku hudobného klasicizmu boli nové náboženské a myšlienkové prúdy, ktoré pramenili z rozpadu feudálnej spoločnosti.

Štýlový charakter klasicizmu dodal vznik a rozvoj komických operných žánrov (*opera buffa*, *opéra comique*, *Singspiel*), komorná hudba a symfonická hudba nadväzujúca na tanečnú rytmiku šľachtických (menuet) a ľudovejších (contredanse) tancov s vytváraním prehľadnej formy a ornamentálne spevnej melodiky. Rozvoj dominujúcich inštrumentálnych žánrov predurčil ešte v baroku typ homofónnej suity (ordre, partity), sonáty da camera a opernej symfónie talianskeho typu.

Franz Joseph Haydn (* 31. marec 1732, Rohrau, Rakúsko – † 31. máj 1809, Viedeň) bol rakúsky hudobný skladateľ.

V rokoch 1739 až 1749

bol *Sängerknabe* (spevák) svätoštefanského dómu vo Viedni.

Od 1759 do 1761 pôsobil ako kapelník grófa Morzina v Lukavici pri Plzni, potom až do roku 1790 ako kapelník kniežata Eszterházy najprv v Eisenstadte, neskôr v Eszterháze. Posledné roky prežil vo Viedni.

Význam Josepha Haydna pre vývoj hudby je nesporný. Upevnil klasicizmus a jeho zásady ako hudobný štýl. Významne sa zaslúžil o rozvoj sonátovej formy a symfónie. Nazýva sa preto aj "otcom symfónie". Položil tiež základy formy sláčikového kvarteta. Rozšíril orchester o nové nástroje a objavil tak jeho nové možnosti.

Dielo Josepha Haydna je až neuveriteľne rozsiahle. Dodnes sa na repertoári udržali viaceré jeho symfónie, z ktorých je veľmi známa najmä druhá veta *Symfónie č.94 G dur "S úderom tympanov"*, nazvaná Angličanmi "*The Surprise*" ("*Prekvapenie*").

Z koncertov sú najvýznamnejšie dva violončelové. Ďalšie koncerty sú hodnotné okrem iného vďaka zriedkavému výberu sólového nástroja - ide o trúbkový a hobojský koncert.

Haydn patrí k najvýznamnejším skladateľom sláčikových kvartet v dejinách. Jeho diela tvoria základ repertoáru týchto komorných hudobných telies. Druhá veta "*Cisárskeho*" kvarteta *C dur* č. 62 (op.76 č.3), ktorú zložil ako cisársku hymnu Gott erhalte, sa stala melódiou nemeckej štátnej hymny.

Oratóriá "*Stvorenie*" a "*Ročné obdobia*" vytvoril Haydn na sklonku života.

<https://www.youtube.com/watch?v=VOLy6JxEDLw>

<https://www.youtube.com/watch?v=NHjgSiTBddM>